

Sermoꝝ Rosarij Populo p̄dicabiles

eximij sacre pagine p̄fessoris mḡri Clementis
Losoꝝ : ordinis Predicatorum : ac heretice
prauitatis inquisitoris diligentissimi.

Prologus

Universis et singulis christia-
 nis et hinc gloriose laudatoribus hono-
 remq; sanctorum sitientibus fidelibus Frater Cle-
 mens Rosow ordinis predicatoꝝ sacre theo-
 logie humilis professor hereticosq; pravitateꝝ inquisitor
 Brandenburgensis Salutem plurimam dicit. Jam pridem
 sepius plurimorumq; rogatibus christifera hinc laudare cupi-
 entibus amonitus et instigatus fui. quatenus ipsi rosarium suum
 saluterium sermonum sub preterito componerem. compilarem. et in
 unum stilum ipsis leviorē redigerem. Quo minus docti ipsi
 modulū eam ipsam laudandi salubrius ac facilius carpere
 possent. Alijs christifidelibus rudibus indoctis secularibus
 seminando conspergere valerent: ut fructum vtriusq; inde com-
 sequi possent in vitam eternam. Quare divina annuente cle-
 mentia morosorumq; precibus gratam satisfacere cupiens subscriptos
 sermones composui in unum collegi ad laudem omnipotentis
 dei eiusdemq; genitricis metuendissime compilavi Sermo-
 nes rosatos nuncupare statui. e quibus rosas quoscumque fidelium per
 salubres colligere poterit ut in hortum delicatissimum seu
 rosarium celestis paradisi eternaliter recipere mereat. Exhortans
 nihilominus omnes et singulos lectores seu auditores huius
 Quatinus si quod digne in partibus relatum inveniatur domino deo
 eiusdemq; genitrici dignissime offerantur laudes et
 honores debitos impendantur. Si quod hoc minus benedictum in-
 prae vel insulsum siue impraes a me positum regiam mee
 insufficientie et ruditati imponatur. imputetur et imputandum
 existimet corrigatur et emendetur. Cum patet sim se maiorum
 consilio in licet ambituibus sbiacere subesse et emendare
 potiusq; didicisse velim quam temere aliquid diffinuisse.
 Valere in virginis filium divi.

LANDES-
 UND STADT-
 BIBLIOTHEK
 DÜSSELDORF

Incipiunt Sermones Rosarij.

¶ Quare hec oratio appellatur rosa seu rosarius & an curiose sit hoc nomen huic orationi impositum.

¶ Sermo Primus.

Quasi flos rosarij in diebus vernis. s. hec oratio est appellata Eccli. i. Pro introductione occurrat mihi questio talis.

¶ Questio

¶ Unde venit & famosa appellata sit ut rosa. p̄ns hec oratio res ne ipsa sit ventosa illo vagans curiosa que ipsius ratio.

¶ Motiuū triplex huius questionis.

Pr^m erit aristoteliciū

Scdm iuridiciū

Tertiū theologiciū

¶ Quo ad p̄mū inq̄t Aristoz vj. Ethic. Cōsuetudo est altera natura. Et n̄ illd qd̄ non est p̄suetū assumi nō dz. Et n̄ Atheniēses cū haberent gladium rubigine corrosū ad plectendūz hoīes quo habuerunt quodā mō minus aptum p̄pter antiquā tñ cōsuetudinē cū ip̄m deponere nō volebāt nec aliū nouum in locū ip̄i⁹ assumere ne viderent p̄ nouas qdā rez anti qua p̄suetudini h̄rie. Dz at̄ hec orō dicat rosa seu rosarius nouitas qdā est & qdā mō res curiosa. ḡ inepta hec orō sic est appellata.

¶ Motiuū scdm habet. xxxvj. dist. vno. Curiositas dz cū diuina sc̄ptura nō fm̄ sanctorū expositionē h̄ fm̄ secularē sapiāz & sensus sui vanitatē exponit. Sed hec sacra oratio qua p̄go gloriosa venerat applicata rosīs & rosa seu rosari⁹ appellata. videt̄ exponi fm̄ secularē sapiām. ergo zc. **¶** Motiuū tertiū habetur Sapientie. ij. Coronemus nos rosīs antequam maturescant. vbi nomen rose inuanum accipitur. quia ibi sapiens in persona fatui loquit̄. hec autē vanitas et fatuitas regine glōse nō cōpetit. ḡ oratio iducta & grue

Sermones

rosa seu rosari⁹ existit zc. Ad hanc q̄stionē respondendū
 assumo dictū b̄i Gregorij i omel. de semibz ita sonans
Expositōem in q̄t quā p̄ semetip̄az p̄itas exposuit hanc
 discutere imo p̄dicere hūana fragilitas i vanū p̄sumit.
 Cū ḡ ḡgo glosa fons veritat̄ p̄ semetip̄az i scriptura ait
 se rosam appellare voluit in Eccl. di. Ego q̄si plantatio
 rose i iericho. Eccl. xxiij. Hui⁹ ḡ p̄dicere v̄l s̄ire l̄ quis
 mō oppositū asserere temerariū imo p̄sumptuosuz exi-
 stit. Nō ḡ est incōueniēs q̄ fideles ip̄i⁹ oraculū rosam
 seu rosariū appellāt vbi seip̄az rosam appellasse z dixisse
 p̄siderāt. Et recte sane. Nā fm Alber. in li. de laudibz
 ḡginis gl̄ose. quicq̄z deuotōis: orōis z seruitij cuiuscū-
 qz sub noī appellatōe marie impendit totū ad laudez
 z gl̄iam ip̄i⁹ p̄tinere videt̄ z veracit̄ esse dz. Sūt at̄ hui⁹
 rei due efficacissime rōnes: q̄re hec ozo potius debeat
 appellari rosari⁹ q̄ alio noīe.

Prima est moralis **Q**uantū ad p̄mā rōnē ē scien-
Secda historialis dā q̄ oīs rosa n̄ra vsualis aut est
 alba vel rubea. p̄ albedinē significat̄ q̄ ozo hec mūdōs
 oratores requirit. p̄ rubedinē ḡo q̄ hec ozo feruens esse
 debeat z in diuina ac p̄ximī charitate calefcens. Ratio
 p̄mi est. qz fm Aresto. ix. Ethic. Sile diligit suum sile.
 ḡ brā ḡgo mundissima z clarissima fuit fm b̄m Bern.
 ḡ mūdissimos z purissimos oratores req̄rit z suā ozo-
 nem rosam albā clarissimā nuncupari voluit. Sed di-
 cendū cur brā ḡgo tm̄ diligit mūdiciā. Dicendū dupli-
 ci rōne. P̄rio p̄pter ip̄ius mūdicie affectuosam cōitatē.

Secdo p̄pter eiusdē mūdicie fructuosam capacitatem.
Circa primū est notandū q̄ albedo siue mundicia
 a deo diligit̄. ab angelis cognoscit̄. a bonis veneratur.
 a malis affectat̄: a diabolo q̄ntūcūqz malo amplexat̄.
Adeo q̄dem diligit̄: qz ip̄e mūdus nec peccare nec ma-

Rosarij

culari sp̄. licet sit omp̄s: tñ hoc nō possit eo q̄ in defectū sonat z vadit: qđ oīo alienū a deo existit s̄m Aug. z be arū Tho. de potētia dei. Ab angelis autē cogit. qz s̄m Hiero. ad Eustachiū. Angel est cognata p̄ginitas. qz p̄stēdo nūq̄ corrupti s̄t: s̄ i mūdicia bonitatē s̄t: p̄fir mari s̄m b̄m Tho. i. pre. q. lxj. z circa s̄m sniaz. di. iij. q. ij. A bonis hoibz venerat: qz ob id saluant. iuxta illd̄ B̄ti mūdo corde qñ ip̄i de. vi. Matth. v. A mal̄ qz affectat. qz s̄m P̄hm. ij. P̄hsic. Feia appetit viz vt tur pe bonū. z materia formā sic mali mūdiciā. A diabolo etiā aplexat. qz diabol⁹ q̄stūcūq̄ mal⁹ z i malicia obstinat⁹ naturalit̄ tñ odit imūdicia. Nā postq̄ hoiez instigauit ad imūdicia pctōz: puta ad luxuria. z maxie ad vicia s̄ natura. Ex nobilitate nature sue iam euanesceit z abscondit se non valens scelus qđ sit seu operat finaliter expectare. z rō est s̄m b̄m Dionysū in de ce. ierar. data naturalia demones nō amiserūt vñ naturalit̄ diligūt mūdiciā z odiunt imūdicia. Ab hacigit cōitate brā s̄go nō vult separi. ideo p̄grue suā ozonem p̄ntem rosam albā gaudet appellari. Rosa em̄ rubeo huic ozoni p̄uenit: qz in ea charitas seruens designat: quā vult vt habeat q̄ eā digne venerat. Oibz em̄ discipul̄ fugietibus a suo m̄rō z in charitate sua tepescētibz ip̄a sola in charitate p̄stanter p̄māsit: imo vt mozs fortē ei⁹ fuit dilectio Cant. iij. vñ Beda. Maria sub cruce manens potius mortē p̄ filio subiisset. S̄z diceret. cur tantū dilexit s̄go filiū vt mortē p̄ ip̄o subiisset. s̄ raro fieri solet. qz matres p̄ filijs se mortē exponāt. Dicendū in brā virgine fuit summa charitas que in pura creatura esse potuit eo qz ip̄a nouit ch̄m esse vez deū z hoīem que cepit z pepit. nouit em̄ qz deus charitas est: z q̄ manet in charitate in deo manet z deus in eo. i. Job. iij. Nouit

Rosarij

filio qđ faciendū esset reqrebāt. Qui se in orōnibz pro
sternētes brāz hginē deuoti⁹ iuocabāt vt ipis ostēdere
dignet q pacto seu medio a tantz piculis suis possent li
berari. Apparuit ipis btā hgo clara luce ad modū regē
ne coronate hginibz pulcerrimis z alijs pdignis militē
bz z seruitoribz dī. Si vultz q ego vob auxilio sim. sal
tim. l. Ave maria i mei honorē exoluat p̄mū vnū. Pa
n̄r dicēdo: z iur̄ decē Ave maria sic cōtinuādo. z in fine
vnū Credo dicēdo cōpleat qđ faciētes oī die me p̄naz
hēbitis ad orandū p vob z pestz illa finē hēbit. Qđ dū
libēter se facere velle annuerent z mēoria labiles essent
de hguiz i heremo sibi tot nodos cōponebāt z i modū
crinal cōponētes hūc modū orādi inceperūt z p̄tinua
uerūt z statū pestz p̄dcā cessauit z p̄bz vbiqz liberat⁹ esse
Lupientes at scire qđ vocarēt hūc orādi modū inuoca
bāt brām hginē vt ipis ondere dignet quō placitū esset
vt appellaret z posuerit nodos suos ita i hguiz cōplicat
tos ad altare brē hginis. z mane veniētes iuenerūt esse
serta de rosis. ita vt qncz eēt rose rubee. l. albe. z i fine
vna rosa maḡ diuersi coloris. z sic oēs clamabāt. rosarij
us rosarius crinale rosarij crinale rosarij. z sic oleuit vt
diceret h mod⁹ orādi rosarij. z p̄ p̄ns p totū vniuersus
hic mod⁹ orādi venit. licz ad tps obliuioni tradit⁹ fuit
vt testat Alexand⁹ ep̄s Forliuēn. legat⁹ a latere miss⁹
Colonā ad Imparozē in ep̄la sua quā edidit sup̄ ino
uatiōne fraternitat⁹ rosarij ap̄d fratres Predicatores
in Colonia circa Rhenum zc.

¶ Sequit qre hgo gliosa pl⁹ delectat appellari ro
sa q̄ alius flos cū tamē pluribz floribz sit cōpara.

¶ Sermo Secundus.

Ro quasi rose plantate super riuos aquaz Eccl.
Arrix. Pro introductōe occurrit mihi q̄stio talis.

Rosarij

tebit sicut camin⁹. Nec p^ma silem visa es nec h^ze sequē
tē. iō ait. Ab initio z añ sēla c^oatu sum z vsqz ad futurū
scdm nō desinā Eccl. xliiij. Quito viola est terre p^oliua
qd p terrā nisi terrenz z frigidū pctōrē cape poterimus
huic se brā pgo īclinat ne pereat eundē sustēdō z r^octe
sane p^ot pctōres em ipa facta est m^o saluatoris cū nulla
alia cā aduētus ch^oi in carnē fuit nisi pctm: vt in q^ot bea
tus Aug. z doctor sc^otūs. iij. pre. q. j. de q̄ inclinatioē ait
Ps. Audi filia z vide z īclina aurē tuā. s. ad pctōrē. ps.
xliiij. igit. Sexto viola ē herba medicinal. vt d^ot Alber.
mag. in li. de laudibz pgi. gliose. Nā tres videt habere
efficaces p^optates. P^orio cū melle z aceto mixta febres
acuras sanat. z rō: qz mel d^o a mollificādo. iō mollificat
acerū at restruigit z ipa viola tēperat cū sit t^opate natu
re seu cōplexionis. Sic brā pgo ardorē ment^o seu vicio
rum curat inuocata a tentat^o z rectificat atqz temperat
ad sibi z filio fideliter seruicdū. Secdo syrop⁹ de viola
fact⁹ noxios z corruptos hūores purgat ne ad hydro
pūsim hoiez ducāt. Sic brā pgo iuocata z p hūc modū
orandi venerata hoiem pctōrem purgat. ne eū imper
aque mūdane p^ouersatōis absorbeat. Tertio electuari
um violaz p^oficis z asmatic^o valet. qz sm eū dē Alber.
aridamēbra humectat. Sic pgo gliosa vicijz hūme
cratos z in p^orutibz exiccatos sanat z humectat gratiaz
spūscū ad bñ agendū ipetrat z vicijz exiccata hūida fēd
dit ad hīc bñ viuendū z finalit^o ad brauiū vite eterne cō
sequendū. merito q̄ b querit cur hīc nō viola s^o rosa nun
cupat. Notiuū scdm scz iuridicū habet. viij. q. j. Rup
tiarum viola d^o a voueo voues. In signū qz brā virgo
vout suā p^oginitatem deo. qz fuit pgo añ partū. in par
tu z post partū. vt d^o eadē causa. q. scda Inuenta. Uel
etiā d^o viola a violando p^o antifrasi. i. p^o oppositum qz

B

Sermones

sp̄ integra nūq̄ violata fuit. vij. q. ij. Inuenta. ⁊ doctor
sc̄tus. ij. p. q. xvij. igif. ¶ Motiuū tertiuū siue theologi
cū habet Cant. ij. vbi ip̄a ait. Ego flos cāpi. flos ar̄ cā
pi viola ē igif. Ad hāc q̄stionē dōm̄ fm̄ Alb. mag. in li.
de laudib; h̄ginis gl̄ose. Quicqd̄ deuotōis. oziōis ⁊ ser
uitij cuiuscūq; s̄b noīs appellatōe marie ip̄endit̄ ro^m ad
laudē ⁊ gl̄iaz ip̄i⁹ p̄tinere videt̄ ⁊ realit̄ eē d̄r. Singula
riter tñ qdā r̄f̄uauit q̄b pot⁹ appellari voluit mag⁹ fm̄
eoz. p̄ferates sibi p̄ueniētes: tō pl⁹ delectat̄ appellari ro
sa q̄ alia quīs herba ⁊ h̄ ad p̄ns duplici rōne. P̄rio p̄r
excellētioris noīs gr̄issimā interpretatōem. Sc̄do p̄r
ip̄ius rose efficaciorē medicinā mag⁹ vt sic h̄gini gl̄orio
se p̄ueniētē. Quantū ad primū sciendū fm̄ Alb. ma
gnuz ⁊ Januēsem siue Cathol. Rosa d̄r q̄si rose celi sa
ta ⁊ vep̄. Nā fm̄ Galie^m. rosa se i auroza apit ⁊ rozē ce
li recipit. splēdore sol̄ accipit q̄ splendor seu radi⁹ q̄ diu
māserit ip̄a rosa patula manet ⁊ apta inclinās se q̄cūq;
radius se diuerterit q̄uscq; ampli⁹ ea ip̄m attingere nō
poterit dū at sese absentauerit ⁊ nocte adueniētē se itez
claudit: ne tenebras noctis videat ⁊ ab eis maculetur.
Sic sp̄ualiter virgo gl̄iosa est vera rosa h̄n rose celi. i.
gr̄a sp̄ū sancti sata. i. fecūdata Lu. j. Sp̄ū sancti supue
niet in re ⁊ p̄rus altissimi obūbrabit tibi. In auroza. ac
cedente ad eā gabriele arch̄gelo apiendo se salutatōez
illi⁹ veluti radiū solis recepit: sic illi reuerētē indina
uit finaliter p̄sentiendo ⁊ dicēdo. fiat mihi fm̄ verbum
tuū. Eo p̄o discēdēte ⁊ se abscondente sese abscondit lau
des deo referēs in excelsis. vel sic. aperuit se q̄n venit ad
illā sol iusticie ch̄s d̄ns quē p̄cepit ⁊ pepit h̄go in mari
mo splēdore. S; dū idē sol ch̄s in cruce obscurat⁹ est
p̄ mortē seip̄am abscondit dūmodo gladi⁹ ip̄ius animā
penetravit rosasq; rubeas. i. vulnera filij sui apta vidit

- Rosarij

vñ pene exanimis effecta tot lachrymas emisit qđ cor)
pus bñ suū totalit lauādo mūdasset vñ sic rosa merito
appellari voluit. Quātū ad scōm. valēt ad medicinales
opatoem rose fm Alb. vñ s. Nā inter alios flores rose
st magz bñ odorātes z cerebz valde pfortātes. Sic be
ata pgo odoratu pturū z grāz suaz pfortat caput. id ē
rōnem nřaz dirigit ne sensualitati pſentiat h se ad deuz
erigēdo placeat. hz etiā aq̄ ex rosīs facta qđ duplicē effe
ctū huic nřo rosario siue pginī illibate opte puenientē
Prio aq̄ rosacea dūmō lēte z bñ distillata fuerit z odo
rata cerebz cōfortat. arterijs apposita cor letificat. In
simpozibz capit? posita somnū iuuat z puocat. q̄rto ma
dido ex ea facto pāno z lateri dextro apposita iecur accē
sum refrigerat. Sic brā pgo cerebz nřm cōfortat ne in
pctm̄ epilētie. i. caduci facin? i pctis cadam? mēte z cor
pore amplexatā a nob cor nřm letificat spūali gaudio
reficiēdo. Arterijs nřis. i. venis cordis nře z rōni nostre
opposita somnū felicitat? z eterne pacē nob pcurat. z si
naliter cor nostz in vicijs ardēs z amore terreno accen
sum refrigerat z ad suū z filij sui amorē allicit z confort
tat. Electuariū etiā factū ex rosīs arida mēbra z tyfi et
asma laborantes reficit: humectat z ad vite sanitatem
reducit. Sic brā pgo pñti oraclo rosarij venerata aref
cēs z frigidos i diuio officio z laudibz deficientes reficit
pfortat z ad vitā etnā pducit. iuxta qđ ipsa fatef. Quis
audit me nō pfundet z q̄ opant i me nō peccabūt. q̄ elu
cidāt me. i. me isto oraclo venerādo vitā eternā hēbunt
Ecl. xxiiij. vtz in tali exemplo. Quidā iuuenis scholas
frequentans ptransire consuevit quandaz imaginē brē
virginis sculptā ad murū ecclesie foris: cui sic omī mane
reuerēter inclinās q̄ridie sertū nouū nūc de rosīs nūc de
alijs floribz qđ diu habere potuit capiti imagini iposuit

Rosarij

eadentē accepit ⁊ circulo ad modū crinalis facto appō-
suit. deinde paulatim decē rosas albas ⁊ itez rubeā. et
sic de alijs vsq; ad vltimā q̄ fuit diuersi coloris ⁊ p̄fici-
ens crinale ⁊ capiti fr̄is iponēs euauit. **Q**ue oīa dum
tres lat^ones occlte ī nemore latitātes viderūt ⁊ cōcito
s̄du ad fr̄ez occurrerūt ipm p̄ cappā trahētes ⁊ dicētes:
vbi māsisset ꝑgo quā circa eū vidissent: esset em̄ amasi-
sua ⁊ iā ipam abscondisset. **Q**ui dū negaret ⁊ se nihil de
h̄mōi scire affirmaret. **V**entiris inquit: en dedit tibi
crinale rosaz qđ adhuc ī capite geris ⁊ nos illd̄ videm⁹
⁊ man⁹ m̄tētes ⁊ rape volētes digiti ad modū p̄ solis
radios p̄fiseuntes nil facere potuerūt. **A**t religiosus h̄
intelligēs cepit ip̄is p̄dicare de ꝑgine gliosa ⁊ ip̄i⁹ rosa-
rio eos ad cōpunctionē magnā deduxit ⁊ pctā sua cōfi-
tētes hūc modū orādī sibi assumpserūt ⁊ vitā suā in ar-
ta penitētia ducētes bono fine quieuerūt ⁊c.

¶ Quare ꝑgo gliosa singularit̄ delectat̄ vocari ro-
sa in Jericho ⁊ nō rosa ī Hierlm. **Ser. III.**

A Bo q̄si plantatio rose in iericho **Ecc̄. xxiij.** Pro
introductione occurrit mihi questio talis **¶** Quare
rosa ierichūtina ꝑgo mūdi medicina voluit ꝑgno-

minari vsq; ꝑ i ierusalyna cū sit ꝑnceps ⁊ regina debe-

¶ **Q**uorū triplex hui⁹ q̄stionis **¶** **L**ret appellari.
Pr^m erit aristotelicū **¶** **Q**uo ad ꝑmū d̄t **A**resto.
Scđm iuridicū **¶** **E**thic. **A** digniorib; debz
Terriū theologicū **¶** fieri denōiatio. **H**ierusalem
antē est locus multo dignior q̄ Jericho: qz hec ciuitas:
illa villa. **¶** **Q**uo ad scđm sunt ꝑba **J**oh̄is. viij. ⁊ assu-

mitur in canoñ. xxiij. q. v. **A**dministratores. **D**ignitas
denōiat a p̄tate vñ q̄nto potentior q̄s fuerit tāto dignē
or reputat̄ ⁊ ei maioris dignitat̄ locus debet. **S**z brā
ꝑgo potissima est apud deuz cū sit mater v̄nigenit̄ pal-

Rosarij

illi sue matris et illibate seruire. Ideo balsamum uenit illis
singulariter colendum. Secundo ratione singularis modi. Nam in
iericho singulariter modus crescite rosarum est. Nam secundum Alb.
mag. in li. de laud. virginis gloriose. ibi crescunt rose ceterum et
quingenta folia hirtia. quos papa octavo anno in die Letare be-
nedicit in ecclesia beate virginis maioris in Roma. in signum quod
he rose. sicut in iericho maxime ei ueniunt. Ad modum psalterij
dauidici quod habet centum quingenta psalmos. Quia quod exolue-
rit dicendo tria rosaria. unum psalterium beate virginis uide-
re uoluisse. unde cultores beate virginis si eas orauerint per hunc
modum orandi honorando a papa habentur benedicunt. peccata eorum re-
mittantur et uirgini illibate ad perpetuam custodiam commendan-
tur. merito appellari gaudet rosa in iericho. Tertio ratione
peccationis rei. Nam iericho secundum Cathol. interpretatur luna si-
ue defectum. et sic peccatorum a gratia dei deficientem. Reuera luna
deficit et totaliter decrescit. Sed ad solis illuminationem
iterum incendit crescit et usque ad plenum augmentatur. Sic
peccator peccando decrescit et totaliter deficit: donec a uirgine
gloriosa reaccendit et illuminatur. Ideo ipsa est mulier amicta
sole et luna sub pedibus eius et corona duodecim stellarum
in capite eius Apoc. xij. **B**eaata uirgo maria dicitur rosa in iericho. id est
peccatorum: quia specialiter est mater egentium et in peccatis iacentium quos
iustorum quod non eget uenia. id est ipsa ait ad quoslibet in peccatis defi-
cientem. **C**onsortare et esto robustus ego ero tecum in omnibus tribu-
lationibus tuis secundum **B**eaatam. Sicut patet in tali exemplo. Erat
quidam nobilis et diues et multum sceleratus raro audiens uerbum
dei parum curans de deo et beata uirgine et sanctis dei. Accidit
quod sic diabolo fideliter seruiuit et diabolus in eum prater accer-
pit ita ut tamen nocturnis quam diurnis temporibus eum uisibiliter vexa-
ret et terreret ita ut non posset desistere. sed spiritus tremens semper
timens diaboli uersutias euadere non ualebat. Accidit
ut quidam deuotus religiosus ad castrum suum uenires

Sermones

hospitiū petēdo. Receptus est magis cā necessitatis no-
bilis vt cōsiliū haberet in suis tribulatiōibz q̄ misericōdie
cā seu sibi aliud p̄ deo faceret boni qd̄ nō p̄suevit. Tan-
dē ip̄s sic p̄ferentibz, p̄quest⁹ est nobil' ille tribulatiōē
illā quā a diabolo pateret z p̄siliū q̄siuit quō hmōi eua-
dere posset. **D**ane facto religiosus ille in capella castri
missam celebrās de gliosa p̄gine z ip̄i⁹ rosario p̄dicare
cepit. Qd̄ a diēs nobil' ille scelerat⁹ deuotiōem quādā
cepit: z finito s̄mone audire ei⁹ p̄fessionē petiuit. Audē-
ta autē p̄fessioē vnū pctm̄ scādālosuz retinuit qd̄ p̄fiteri
erubuit. Facta at̄ p̄fessioē z absolutōē z recepto p̄silo/
quō a p̄fessore z i p̄ma vt rosariū om̄i die diceret ab eo
recessit. Statim demones ad eū accedētes z sensibilē
z visibilē eū pl⁹ more solito ip̄m vexare ceperūt qui cū
p̄siloquio se defendēs q̄tū potuit z religiosuz fūocauit
ip̄i casuz exponēdo. **A**it religiosus, vide ne bñ ac plene
p̄fessus sis pctā tua. **A**t ille cū cordis amaritudie pctm̄
occultū cōfessus est z plene absolut⁹ a pctis. Religio-
sus itēz secū ad domū suā vadēs i oibz fenestris domus
hmōi oraculū depinxit veniētes at̄ demones vsqz ad fe-
nestras vltra p̄gredi nō potuerūt. **S**z cū maḡ euulatu
z clam ore recesserūt sicqz vir ille totalit' liberat⁹ a dia-
bolo h̄z i futuro se lo: qz bono fine deo z b̄tē p̄gini serui-
endo quieuit de quo sit de⁹ b̄ndict⁹. Amen.

¶ Quare debet rosari⁹ pozari sub nūero quinquage-
nario z nō minori aut maiori nūero. **Ser. III.**

Sic autē orabitur, scz Rosariū p̄ginis **Sarcti. vj.**
Sarcti. xj. z **Luc. xj. cap.** Pro introductōe occur-
rit mihi questio talis. **C**ur p̄ns hec orō sub tanto
debeat numero solū pozari. puta quinquagenario z nō nūe-
ro sub alio possit explanari.

¶ Motiū triplex huius questionis.

Rosarij

Pr^m erit aristotelicū. ¶ **Quo** ad p^mū d^r **Aristo**,
Secūndū iuridicū q^o. de gⁿatōe. q^otuor sunt ele
Tertū erit theologicū mēta. s. t^rza. aq^o aer z ignis
z illa i vno q^o hoie regre vidēt. vñ fm hūc nūez se re
gere dz etiā i mō orādi. Itē q^otuor s^tz cāe. s. materialis.
formal. efficiēs z final. j. z. v. **Verba**. z. ij. **Phisico**uz.
Itē q^otuor s^tz p^rtutes sensitive p^rtut^r interioris. s. sensus
cōis siue fantasia q^o idē ē. **Estimatiua** q^o in hoibz d^r co/
gitatiua. **Deoratiua** z **imaginatiua**. **Imaginatiua** ē
in pre aⁿteriori caput^r est. mēoratiua i medio. **Sz memo**
ria in pre posteriori. q^o fm hūc nūez se hō h^re dz. qz ora/
re ad prē sensitivā p^rinet. **In mēoria** z **remuniscētia**. Itē
q^otuor s^tz p^rtutes cardiales. s. prudētia. iusticia. fortitu/
do z t^rantia. viij. **Ethic**. **Dicunt** āt cardiales p^rtutes a
cardine: qz sicut ianua in cardinibz vertit. ita tota vita
humana z p^rtutes ipi^o in ipis p^rficiunt. q^ore q^o h^re nūer^o
nō obseruat in hō mō orādi. ¶ **Motiū** iuridicū habet
de conf. di. v. q^odragesima. **Quadragesima** est decima
ps diez tori^o anni. q^o vnū diem vel plures frāgit: deci/
mā diez nō exoluit. z h^re numerus teneri dz in hō modo
orādi zc. ¶ **Motiū** theologicū videt q^o d^rns de^o mul/
tū singulariter extulerit numez q^odragenariū. **Nā p^mo**
pp^rter p^rctā hoim pluit sup terrā q^odraginta diebz z q^odra
ginta noctibz z vniversuz mundū aq^os diluuij perire fe/
cit p^rter octo aīas **Gen**. vij. ca. vñ p^r hūc nūez maxie essz
deus z brā p^rgo exorāda ne perire nos facerent diluuis
eterne damnatōis. Itē q^odraginta annis d^rns de^o filios
isrl^o pavit in deserto pane celesti z q^otidie oram^o. panem
n^rfm q^otidianū da nob^o hodie zc. igit videt q^o h^re nūerus
orādo esset seruāus. Itē ch^ris iesus q^odraginta septia/
nis fuit in vtero virginis m^ris sue. videt aut^o q^o brā vir
go maxime suis o^ronibz impetrauerit q^o mater dei effē

¶

Sermones

ei mereret. igitur videtur quod idem numerus orandi esset hic ob-
seruandus. Item xl. die natiuitate sua christus est in templo pre-
sentatus. templum autem locus orationis dicitur iuxta illud. Domus mea
domus orationis vocabitur. *Esai. lvj. Matthei. xxi. Mar. xj.*
et Luca. xix. igitur etc. Item christus xl. mensibus in mundo predicauit
dicens. *Primum agite appropinquabit enim regnum celorum.* *Matthei.*
autem est psalmus primus. ut dicit doctor sanctus circa. *iiii. super ieremiam.* Item
christus xl. horis iacuit in sepulchro. Sicut ergo pro corporibus fide-
libus defunctis fiunt coeles orationes. ideo hic numerus orandi
deberet obseruari. Item christus quadragesima die
ab eius resurrectione celos ascendit. Ad hoc autem to-
ta nostra oratio versatur ut celos possideamus. cur ergo
hic numerus non obseruatur. sed quinquaginta. *Unde dicantur*
in psalmo rosario que causa illius presens petit questio.
Ad hanc questionem *Albertus magnus* in libro de lau-
dibus virginis gloriose. et *Ioannes Januensis* in *Catho-*
licon. Numerus quinquagenarius numerus dicitur li-
bertatis et gratie. quia idem est quod iubilus dicitur a io-
bel grece quod est remissio latine. *Unde annus iubilei*
dicitur annus libertatis et remissionis et venie: quia anti-
qui in quinquagesimo anno omnia captiua libertati re-
stituebant. et omnia debita atque possessiones ad primos
redibant possessores. *Unde etiam annus aureus apud*
vulgum annus quinquagesimus nuncupatur. *Unde cum*
omnis libertas. remissio: venia et gratia nobis a beata virgine
venit. ipsa enim est mater plena gratia. iuxta edictum angeli
cum Luca. j. Ipsa enim per ly aue mutauit nomen eue. et nos
a periculo eterne captiuitatis liberauit. ideo hic numerus
sibi consecrauit. ut sic orando eam veneremur per hunc numerum
quinquagenarium. *Sed dices versus non tamen hic numerus quinquage-*
narius ortum habuit et versus iubileus exortus existit. Dicens
dominus quod triplex iubilus legitur inuenitur.

dominus ab obitu
Secundus a morte
Lectus a religione
Iuxta illud matthei
mirabiliter in hoc
res in diebus quibus
quod in a prioribus
natiuitate illius
Sicut dicitur in
eorum imperium
ignoro in quibus
perpetua ad hunc
in illis non morantur
non amittuntur
dicitur. *Quia primum*
et quod magis in
xxx. dicitur. Hic
non imperium quibus
habetur et quibus
quibus. Hic quibus
contra in in diebus
morantur et quibus
non tamen in
ut per. Hic quibus
filios illius quibus
deo acceptum in
liberati a prioribus
meritis in
ut in quibus
in hoc in quibus
in quibus dicitur
in quibus quibus

Rosarij.

Primus ab abraam Ideo maxime hic numerus
Secundus a moise ceteris numeris est preferendus.
Tertius a bñe srgine Dum igitur numerus quinquagenarius
sive iubileus inuenitur est ab abraam. Dicit namque Solinus li. de
mirabilibus mundi de quadam nomine Zoroastes philosophus magice ar-
tis inuētoze quod hic risit stans prima hora natiuitatis sue
quod tamen a pueris fieri non consuevit. vñ sexagesimā scōdam diem
natiuitatis id est in somnis ut dicit Aristotle. i. li. de animalibus. Hic
Zoroastes scribit quod abraam fuit astrologus peritissimus et vidit
aerem interperiem huius mundi existere et omnis fructus et alia in-
terperata et insipida reddi et in anno. l. oia sursum eleuari et
purgari et singula ad suam temperiem redire quod quinquagesimo
anno omni libertati restituere que captiua erant. hoc autem
bene Abraam probauit. qui centum et septuaginta annorum
et quinquaginta annorum fuit antequam mortuus fuit. ut dicit Genes.
xxv. Et sic iuxta philosophum primo Methaphisicorum. Philosophus propter ammirationem
cepit philosophari. id est ter experit ille abraam infalli-
biliter hanc ascripsit veritati. Abraam intelligit per multarum
gentium. Sic sexagesima gloria est multorum miserorum. id est dicitur
matrem nostram misericordie. ideo ut matrem nostram honoremus
merito per hunc numerum quinquagenarium ipsius rosarium exoluimus
et oramus. Secundus iubileus ortus habuit a Moise.
ut patet Exodus. xx. ca. quod post quinquaginta dies post liberationem
filiorum israel ab egyptiaca captiuitate dedit eis legem a domino
deo acceptam in monte synai. prout erant ex toto filii israel
liberati a pharaone in mare rubro submerso. Moises
interpretatur liberator populi sui quod fecit totaliter quinquagesimo
die ab egressu de egypto. Sic bñe sexagesima sua gratia christi proci-
piendo et nobis pariendo nos libauit a diabolica prete peccatorum
submersis cum eo in inferno. merito ergo per gratiarum actionem hanc
omnem per talē numerum quinquagenarium exolvere tenemur.

Sermones

Tertius iubilans inuētus est singularit̄ a brā ſgine
Nā cōpletis q̄ncz milibz annoz vt inq̄t Eusebi⁹ i ſua
cronica brā ſgo ch̄zo placuit z m̄ ſp̄i⁹ effecta eſt: qz ab
ea incarnari iſtituit qd̄ totū p̄ n̄ra oim ſalute factū fuit
tō bñ ad gr̄arū actionē tātoz bñficioz ſibi tenemur ad
dicendū videlz. l. aue i ſuo deuoto roſario. **Sz** diceret.
contētoz nūc de. l. aue. cur aut̄ q̄ncz p̄ n̄ h̄ dici debeant
videt̄ nāqz ex p̄miſſis q̄ ad h̄mōi roſariū nō ptinent. qz
hūc nūez q̄ncgenariū pfundūt nec obſeruāt. igit̄. **Di**
cendū q̄ q̄ncz p̄ n̄ addi debēt. ſc̄da rōne. **P**rio ratiōe
p̄formitat̄ ſraz ſiue ſp̄boz in ip̄ſo **P̄** n̄: qz i roſario. l.
Aue continēt. **Sic** in vno **Pater** n̄. l. ſp̄ba ptinentur
igit̄ ſc̄do in ſig^m vel rōe ſigz vulnez ch̄zi. **Nā** ſm **Be**
dam dūmō ch̄z de cruce deponēbat z in ſinū matr̄ po
neret a ioseph ab azomathia z nicodemo oīa vulnera
ſua erāt ſana z inteḡ exceptz q̄ncz maioribz. q̄ q̄ncz vſ
qz ad diē iudicij retinebit i ſig^m victorie z in ſig^m q̄ oīa
bona n̄ra opa ex merito paſſiōis ch̄zi habeāt efficacīā
vt q̄ z h̄ modus orādi nob̄ ſit meritozius p̄gruū eſt vt
q̄ncz i p̄nti roſario p̄ n̄ exoluam⁹. **Sz** diceret. contē
toz itez: ſ; cur i fine debeat dici vnū **Credo**. **D**ōm tri
plici rōne. **P**rio p̄pter maiorē efficacīā oīōnis. **N**ulluz
em̄ op⁹ bonū reputat̄ niſi in fide bona fuerit factuz. q̄a
de⁹ nō eſt remuneratoz noim vel ſp̄boz ſ; aduerbioz. i.
ſi bñ vel male bonū op⁹ fuerit p̄petratū. vt d̄r extra de
colluſione detegēda i gloſa. **Jō** d̄r ad **Heb. ij. Accedē**
tem ad deū optet credere. z itez ibidē. **Sine** fide impoſ
ſibile eſt deo placere. **Sz** cur q̄ d̄r vnū **Credo** z nō plu
ra. ſicut plura p̄ n̄. z plura aue maria. **D**ōm in ſignuz
q̄ vna fides ſit z vnum baptiſma. **Ad** **Eph. iij. Sc̄do**
d̄r **Credo** i fine p̄t̄ reſiſtentiā diabolice ſuggeſtiōis. q̄a
ēpe diabol⁹ vitit̄ oīa n̄ra bona opa pfundere z annulla

Rosarij

re cuius marie resistendū est in fide. j. De. v. Tertio ppter
epilogū pfecte pclusionis. Nā i Credo remēozant oēs
articuli fidei a qb̄ q̄nto p̄r diabol⁹ nitit̄ hōlem finalit̄
seducere dūmō debeat ab hac vita recedere. iō nos reli-
giosi q̄n̄ q̄s frat̄z n̄roz possit⁹ est i agonia z nola lignea
ad cōuocandū fr̄es fuerit pulsata. Statim clamamus
eundo ad infirmū Credo in deū. credo in deū. quousq̄
ad eū pueniam⁹. Sz diceret. Quidā tñ hūc modū orā
di puerit̄. p̄mū dicēdo vnū Credo faciendo de illo cir-
culum de q̄ imaginant̄ apodiare Aue cū P̄i n̄ loco ro-
saz. eo q̄ oia in bona fide debeāt esse stabilita. Sz re-
uera mihi videt̄ meli⁹ vt pri⁹ vnū p̄i n̄ dicat. deinde. r.
aue maria. eo q̄ volēs attingere terminū necesse habet
ptransire mediū. iō decē aue maria dicunt̄ ppter perfe-
ctionē numeri denarij ppter obseruantia decē p̄ceptorū
dei vt mediuz. i. pueniendi ad ch̄m. qd̄ mediū brā p̄go
est. iuxta beatissimū Bernhardū. q̄ dicit. nō est accepta
oīo illa in p̄spectu saluatoris q̄ nō ptransit man⁹ glōse
virginis. vt q̄ ip̄a mediatrix n̄ra est ad ch̄stū latius
salutes decē aue dicunt̄. vnū at̄ Credo in fine dici debz.
q̄ si finis bon⁹ oia bona. z hūc modū orādi vt scz pri⁹
P̄i n̄: deinde Aue ma. z tūc credo dicat̄ in scholis vbi
p̄ma elemēta addiscunt̄ docet̄ z obseruat̄ zc. Qui ergo
hūc modū orādi obseruauerit a diabolo liberat⁹ eter-
naliter salu⁹ erit. vt p̄tz i tali exēplo. Oīgit in Ber-
lyn q̄ qdā famul⁹ aurifaber in sex annis nō esset confes-
sus z interim multū in furto z alijs abhōiabilibz pecca-
tis se male habuisset. Audiuit at̄ p̄dicare rosariū beate
p̄ginis z hūc modū orādi. z licz p̄ctōz magn⁹. moduz
tū illū assumpsit z aliq̄ diu tenuit. Tandē in qdā nocte
dūmodo solus esset in lobio vbi nocturnis t̄pibz q̄sece-
re solebat. visio quedā sibi apparuit horribil⁹ demonuz

Sermones

qui eū trahēdo vt sibi videbat ad infernū oīno ducere volebāt. ipse ꝑo q̄tū potuit reniti voluit h̄ nō potuit. eū aut valde anxietē t nullū remediū videret q̄n oportet ret eū cū demonibz ire ad infernū a latere sp̄siciēs vidit virginē q̄ndā pulcerrimā filiū pulcerrimū baiulantem ad quā man⁹ extendēs palliū suū apprehēdit t fortiter tenuit. Sed ip̄i cū filio abierūt t eū increpauerūt: qz nō esset dign⁹ vestes illas tenere h̄ tret cū diabol⁹ ad infernū eternaliter pm̄asurus. Ip̄e ꝑo ꝑfidens forti⁹ tenuit t se a demonibz liberari hūiliter postulauit t amarissime fleuit t ꝑ venia deprecatus fuit. Tandē ꝑo illius mīserta dixit. Si vis oī tpe vite tue mihi t filio meo seruire t rosariū nostrū siue modū orandi vt cepisti psoluere ecce liberabim⁹ te ab hac tua maxima anxietate t spondit libenter se velle h̄ facere. Statim abegit virgo dracones t ꝑcepit eis vt eū dimitterēt. Statim ip̄e eū gilans totaliter se madefactū lachrymis reperit et deo t b̄tē ꝑgini gr̄as egit t pctā sua ꝑfitēs mane religionēz intrauit t deo t b̄tē ꝑgini mō ꝑdicto seruuit. t bono fine quiescēs sese sic saluauit. de q̄ sit de⁹ b̄ndict⁹. Amē.

¶ Qualiter sit dicēdus rosari⁹ sub qua deuotione meditatio: seu intentione. **Sermo. V.**

¶ Attēde voci orōnis mee. ꝑs. v. Licet hec ꝑba sint orātis ad deū: t̄n aliter interpretata p̄nt esse ꝑba virginis gloriose que hunc rosariū sibi ascribit t suā orōnē appellat ad quēlibet orantē vel rosariū suū dicentē: dicens. Attēde tu. scz qui oras voci quā ꝑfers oratiōis mee. i. mei rosarij. Pro introductōe ergo verborz occurrit mihi questio talis. Qualiter est rosari⁹ dicendus a fidelibus. qua meditatio: vt fiat meritozius: soluat a cultozibz: inera deuotione.

¶ Coriūū triplex huius questionis.

Rosarij

Pr^m erit aristotelicū

Secūm iuridicū

Tertij theologicū

intētio ad mltā i hac orōe videt eē inutilis. imo impos-
sibile. **¶** Motiū scdm erit iuridicū. z hī de pse. dist. j.

¶ Qñ. In orōne nil aliū dz cogitare orant' anim' q̄ de

h̄ depcat. Motiū frūū erit theologicū. z hī Eccl. xxxv

Dio b'uis z hūilis pene. nubes. i. celū. Et itez Esa. j.

Cū multiplicauerit' orōnes v̄ias nō eraudia vos. igit

videt q̄ simplr rosari' sit exoluedus absq̄ itroducēdis

orōib' extraneis z meditatōib'. igit. Ad hāc q̄stionē rñ-

dendū occurrit doc. san. ij. q. clxxx. ar. ij. vbi pbat q̄ vt

ta p̄tēplata ē melior nobilioz z maioris meriti q̄ actia

z marie p̄tēpla' xp̄i passiōis excedit oīa bō opa n̄ra vt

in q̄t Alb. mag. li. meditationū suaz. Pl' in q̄t valz vna

simplex meditatio passiōis xp̄i q̄ si ds oī die p̄ ānū i pa-

ne z aq̄ ieiunaret. q̄ si ds oī die p̄ ānū se vsq̄ ad effusio-

nē sanguis discipliarz. q̄ si oī die p̄ ānū psalteriū dauid

psolueret. q̄ si p̄ deo daret q̄ntū de alto mōte si suū effz

pspiceret z paupib' erogaret. igit hec p̄ns n̄ra orō dz ex-

olui cū meditatōe passiōis xp̄i. eo nēpe cū. v. p̄z n̄ in ea

ponunt in mēoriā q̄ncz maioz vulnez xp̄i. Debet q̄ se

orās p̄mo dño deo cōmendare z sue sacratissime passio-

ni z reḡrari de bñficijs infirmitatib' z q̄buscūq̄ aduer-

sitatib' hī mūdo p̄pessis z rogare vt indulgeat qz adu-

qz reḡnat' nō fuerat. Deinde reḡrari z meditari de ip̄s

us hūili incarnatōe p̄ nob doctrina p̄dicatōe miracloz

operatione z in horto oratione vbi gutte sudozis facte

sunt vt gutte sanguinis decurrentis in terram Lu. xxij.

z deinde de ipsius in horto captiuatione z manuū le-

gatione vt sanguis efflueret de vnguib' digitorum et

percussione in facie ad os z nares z proiectione ad ter-

ram z pedū calcatione. z dic vñū Pat n̄r. cmm medita-

Rosarij

voluisset illa alapa oēs redimisset fm̄ b̄tm̄ Augustinū
Et corā Cayppha vbi delusus peplo fetido oculi colli /
gati sunt. p̄cussus est z dictū est ei. p̄phetisa q̄s est qui te
p̄cussit. Et corā Pylato vbi accusat⁹ z examinat⁹ fuit
vbi tñ causa mort⁹ sue in eo inuēta nō fuit. Et corā He
rode vbi p̄ fatuo reputat⁹ fuit z oīs passio p̄us illata
innouata fuit z itez abhinc ad pylatū duc⁹ in via mul
tas cōtumelias sustinuit z tūc dic decē **Aue maria.** Et
memozare tertij doloris: q̄ iudei ch̄m filiū suū sapien
tem p̄ fatuo tenuerunt oīa opa sua diabolo attribuēdo
z dicēdo in beelzebub p̄ncipe demonioꝝ eijcit demōia.
Luc. xij. Matth. xij. Mar. ij. Et cū hoc tertij gaudiuz
q̄d in mūdo de filio habuit qñ euz genuit absq̄ dolore
z cū maximo gaudio quem genuit adorauit: petēdo vt
īpa p̄ nob̄ intercedat ad filiū: vt sua amara passio oib⁹
prosit tam viuis q̄ defunct⁹ ad salutē. Deinde q̄rto co
gitare debes quō ch̄s a pylato manib⁹ p̄rij⁹ fuit fla
gellat⁹. iuxta illd. Apprehēdit pylat⁹ iesum z flagella
uit: z postmodum a sex militib⁹ flagellatus fuit. Juxta
Chrys. sup̄ illo. Disciplina pacis mee. Triplex inq̄t fuit
ch̄i disciplina. s. fort⁹ fortior fortissima. Prima p̄gis. se
cūda flagellis. tertia cathenis: itaq̄ q̄ oīa ossa sua dinu
merari poterāt. iuxta illd. Dinumerauerūt om̄ia ossa
mea. ps. xij. Sic etiā z tā enozm̄iter q̄ sanguie suo ima
ginē imp̄ssit ad statuā z quō veste aspa purpurea circū
datus fuit. spinis coronat⁹. arūdine in capite percussus
z dictū sibi **Aue rex iudeoꝝ.** Ecce hō totū **Joh. xix.** Et
dic vnū **P̄z n̄r.** z memorare vulner⁹ dextrī pedis. z tūc
dic decē **Aue maria** z cogita de q̄rto dolore gl̄iose vir
ginis: videlicz qñ audiuit filiū suū captū in hortō z du
ctum ad iudices iudicandū. Et supra q̄rto gaudio q̄d
habuit in mūdo de filio suo; videlicz in sua resurrectione

D

Sermones

z in suo triūpho ꝑ diabolū z fidelīuz liberatiōe. hoc em̄
maximū gaudiūz fuit ꝑgiui gloſe. Deinde q̄nto cogita
quō ch̄s corā pylato morti adiudicat⁹ fuit cruce suam
pōderoſam portauit z añ z retro trūcos cū clauis z ſti-
mulis i veſtimēto ſuo habuit z quō ſepe i via ſub cruce
cecidit i mōte caluarie veniēs erut⁹ veſte ſua oīa vulne-
ra ſua ſunt innouata. Cruci erat affix⁹ eleuat⁹ z cadere
cū cruce ꝑmiſſus ita vt vulnera ſua rumpereñt. itez ele-
uatus aceto myr̄tha z felle potat⁹ ſubſannat⁹. lancea/
tus aīaz patri reddidit z iam in gloria ſua eternali eri-
ſtit paſ n̄r. Et tūc adde q̄ntū dolorē b̄tē ꝑginis vuln⁹
dextri pedis decē aue quā i mūdo habuit. videlicet q̄n
ſub cruce manens filiū ſuū in cruce non habentem ſpe-
ciem neq; decorē vidit neq; habuit vbi caput redinaret.
z poti⁹ ſi ꝑmiſſa fuiſſet mortē ꝑ filio ſuſtinuiſſet. Sed
non ꝑmiſſa vnde maxim⁹ ſibi dolor fuit q̄n cor filij ſui
aperiri vidit. Et memorare gaudijs ipſius que iam in
gloria poſſidet eternaliter regnādo cū filio. Que gau-
dia ſine fine durabunt z plus iam illis gaudet q̄ vnq̄
in mundo ſibi gaudiūz fuit. z iam plus delectat in illis
ſi quis mentionē z meditationē de ipſis hic fecerit q̄ de
om̄ib; gaudijs q̄ in mūdo habuit. vt patz in vita beati
Thome epi Cantuarien̄. Qui dū eā ſalutarer de gau-
dijs hic in mundo habitis. Apparuit ei dicēs. Cur me
ſalutas de gaudijs que in mundo habui q̄ fuerunt gau-
dia tranſitoria. **Nō** me ſalutare deberes de gaudijs
q̄ mō i celo poſſideo. At ille ait. **O** dñā doce me quō te
ſalutare deſeo. paratus ſum ad omne ſeruitiū tibi im-
pendendum. Cui illa. **Dic** inq̄t z alijs dicendū doceas
Gaude flore virginali. honore q̄ ſpeciali: tranſcendens
ſplendiferum. Angelozum principatū z ſanctorum de-
ſozatum dignitate numerum. **Gaude** ſpōſa ch̄ara dei.

Rosarij

nam vt lux clara diei solis datur lumine. Sic tu factis orbem vere tu pacis resplendere. lucis plenitudine.

Gaude splendēs vas virtutū. cuius pendēs est ad nū-
tum. tora celi curia. Te benignā z felicē. iesu dignā gent-
tricem veneratur gloria. Gaude nexu volūtatis z am-
plexu charitatis. iuncta sic altissimo. Ut ad votum cō-
sequaris. quicquid virgo postularis a iesu dulcissimo.

Gaude mater miseroꝝ quia pater premioꝝ dabit te
colentibus Congruentem hic mercedē z futuri poli se-
dem regnis in celestibus. Gaude humilis beata corpo-
re glorificata que meruisti maxima. Fore tante digni-
tatis q̄ sis sancte trinitatis sessione proxima.

Gaude virgo mater pura certa manēs z segura q̄ hec
tua gaudia. Non cessabunt nec decrescunt sed durabūt
z florescent in perhenni secula. Nis igitur sic dictis et
constructis ora virginem vt filium suuz dignetur orare
vt sua amarissima passio nos velit iuuare z saluare fi-
deles omēs viuos z mortuos.

¶ An nomina fratrum rosarij sint scribenda
vel sufficiat in receptione vocali seu manibꝝ zc.

In libro tuo omnes sribent **Sermo. VI.**
Ips. cxxxvij. Pro introductione occurrit mihi que-
stio talis. Sint scribenda nomina in carta siue ce-
dula de hac fraternitate. Orant qui rosaria vt eis in-
dulgentia assit in veritate.

¶ Motiū triplex huius questionis.

Primū erit arestotelicū

Secundū iuridicū

Tertiū theologicū

z h sine impedimēto dz opari. Sz videt q̄ illa inscriptio

¶ Quo ad primū dicit

Arest. j. Ethic. Bonus

q̄nto cor̄ t̄to diuinius.

Sermones

faceret impedimentū si solū inscripti indulgētiās pmererēt
tur: alijs seculis nō inscripti, igitur. Juridicū habet dī.
lxxxvj. **Fratre.** Opa bona sūt vigilant ab oibz faciēda
igit pnt z nō inscripti hūc rosariū dicere z pmereri indul
gētiās. igit. Theologicū motiū habet ad Gala. vj.
Dū tps habem⁹ opemur bonū h sp tps est deū laudā/
di z ei seruiendi. iuxta illd. Bñdicā dñm in oī tpe Ps.
xxij. igit nō requirit aliq̄ inscriptio p oīone pnti rosariū.
igit. Ad hāc q̄stionē rñdendo occurrit doct. san. circa
iij. snia z. di. xx. di. Indulgētie tantū valēt quātū sonāt
Uñ tria requirunt in oibz indulgētis: videlicet. In dā/
te auctas. in cā pietas z in recipiēte pntas seu disposi/
tio. Uñ indulgētie q̄ sonāt p̄ inscripti z recepti ad fra/
ternitatē solū hī tales indulgētiās pmerent. Que autē
indrñter sonāt q̄cūq̄ dixerit rosariū ab oibz dixerit tal
indulgētia sic data p̄t pmereri. ¶ **Circa** qd̄ notandū q̄
dñs Sixt⁹ papa. iij. ordinis minoz dedit oibz recepti
z inscripti ad hāc fraternitatē toties q̄tiēs dicerēt rosa/
riū. v. annos indulgētiā z totidē q̄dragenas. Siliter
Innocenti⁹ papa modern⁹ easdē indulgētiās p̄firma/
uit z addidit q̄ oēs frēs z sorores inscripti z recepti ad
hāc fraternitatē. possent sel̄ i vita z sel̄ in mortē articulo
p̄fiteri z absolui ab oibz casibz etiā sedi aplice referuat
z recipere plenariā remissionē h̄ fecit i caplo vltimo ibidē
Rome videlz celebrato corā toto ordie. Silr nri gene
rales mgr̄i receptos z inscriptos frēs z rosariū loco ho
raz n̄raz exoluētes recepit p̄nr ad bñficia ordinis nri.
toti⁹ p̄cipādo eis oīa bona opa n̄ra. Tales igit grās
seu indulgētiās nemo pmereri pōt nisi recept⁹ fuerit et
inscript⁹ put hē indulgētie sonāt. Al̄s aut qz añ mlros
annos hic modus orādī etiā esse p̄suevit licz ad tps ob
litioni suis tradit⁹ certī pape indulgētiās dederunt: vt

Rosarij

Joh. xxij. Qui ad psalteriū brē p̄ginis qđ tria rosaria
p̄tinet dedit. xxiiij. ānos. xxxiiij. hebdomadas. z. iij. dies
quotiēs psalteriū. i. tria rosaria exoluant. cui⁹ rei Bul/
la in cōuentu n̄ro Quinton̄ habet in puincia Frantie.
Itē dñs Alexand̄ ep̄s Forliuicē dedit. xl. dies. z. plures
ali⁹ ep̄i: qđdam in dr̄nter. qđā silr p̄ inscriptis z receptis.
Qui aut̄ in dr̄nter hi poterūt p̄mereri ip̄as indulgētiās
absq; receptōe z inscriptōe. Qui aut̄ cū p̄ditōe inscriptio
nis null⁹ nisi inscript⁹ p̄mereri p̄t. S; dices. Sic in/
scribi z recipi sapit quodāmō spēm auaricie. iō em̄ qui/
dam inscribūt: qz inde pecunias colligūt. Dōm q; non
Nā oēs ita suas gr̄as z indulgētiās dātes vt frēs z so/
rores recipi z inscribi debeāt phibent ne aliqd p̄ inferi/
ptione detur qđ si fieret iam inscribētes tā inscripti suas
p̄derent indulgētiās: qz solū stat hec fraternitas in cōica
tione bonoz opez. Ideo nil ibi de auaricia notari debz.
Dico ḡ q; rōnabiliter ordinatū est vt frēs z sorores re/
cipiant z inscribant. z h̄ p̄bo tripl̄r. P̄rio historialiter.
Sc̄do moraliter. z Tertio theologice z formalit̄. P̄ri/
mo ḡ ostendo historialit̄. Nā in oib; antiq; libris r̄pa
riunt noīa illoz q; maḡlia fecerūt siue scripserūt p̄ eozū
memoria: vt p̄tz i noīb; multoz gentiliū p̄hoz: vt Pla/
tonis. Aristotel̄. Catonis. Diogenis zc. Judeozū vt
facta sc̄toz patrū Abrae Isaac Jacob. z p̄phaz ch̄tia/
noz: vt ch̄zi z oim sc̄toz q; noīa ab eoz fact̄ honora/
bilib; habent̄ i script̄s z mēoria digna. Sic vtriq; frēs et
sorores brē p̄ginis magni sunt z nō que estimatiōis vñ
valde sibi ex h̄ q; ad fraternitatē brē p̄ginis inscribātur
maḡnū nomē afferūt. igit̄. Sc̄do p̄bat moralit̄. Nam
de boni mortis rōne est vt id qđ p̄ reuerētia z honore fit
inferiorib; q; etiā ad min⁹ z maxie fiat superiorib;. vñ fra
ternitates sanctorū vt Petri z Pauli. Martini. Nico

Rofarij

Chriſto liberabuntur de hac valle miſerie. ⁊ hoc ꝑ inſer-
ptionem fraternitatis virginis glorioſe ad qua dicimus
Ad te ſuſpiramus gementes ⁊ flentes in hac lachry-
maru valle. igit. ¶ Tertio bonu eſt inſcribi in hac fra-
ternitate ꝑpter punitionis euatione. Nam legit Ezech.
ir. Quu dñs voluit plagare hierlm ꝑpter pctā eoz miſit
angelu ſuū cū alba ſacerdotali ⁊ cum calamari ⁊ penna
faciēs ſcribi in frōtibus electoz ſignū thau. ⁊ de in
de iuſſit vt angelus exterminatoꝝ id ē diabolus gladio
interficeret quotquot inueniret a ſene vſqꝫ ad iuuenem
⁊ nemini parceret: niſi vbi inueniret ſcriptos in frontibꝫ
ſuis ſignū thau ꝫ ⁊ fecit ⁊ tot interfecit: ꝫ tota ciuitas
effluxit vndiqꝫ ſanguine. Sic ſpūaliter manebunt ille
ſi a diablo oēs in hac fraternitate inſcripti. ¶ Quar-
to ꝑpter diuine electionis approbatione. Nam licz dñs
deus nouit ſuos ab eternitate. Juſſit tamen vt beatus
Ioannes euangelista in inſula Pathmos notarius ſu-
us fidelis de omni tribu filioꝝ iſrael duodecim ſigna-
ret. vt dicitur. Ex tribu ruben duodecim milia ſignati.
⁊ ſic de alijs: ita vt numerati ⁊ inſcripti eſſent centum
quadragintaquattuor milia ſeruoꝝ dei. ⁊ hi preſer-
uati ſunt a plagis quattuor angeloz habentium po-
teſtatem nocendi terre mari ⁊ arboribus. iuxta qd dicit
Apocal. vii. Ecce ego Ioannes vidi alteꝝ angelū aſcē-
dentem ab ortu ſolis habentē ſignuz dei viui ⁊ clama-
uit voce magna quattuor angelis quibꝫ datū eſt nocere
terre dicens. Nolite nolite nocere terre mari neqꝫ ar-
boribus quoad uſqꝫ ſignemus ſeruos dei noſtri i fron-
tibus eoz. Beata autem virgo non eſt minoris digni-
tatis ad ꝑſeruandum a malo qꝫ angelus. vt ſcilicet ſu-
os fratres in libro hic ſignatos veluti ſcripturaz ꝑ-
teſtatione a malo ꝑſeruet.

Sermones

Tñ q̄ p̄ tpe nō dixerit rosariū. iā illo tpe nō hēbit indulgentias: quia sonant tortiens quotiens quis dixerit tortiens quotiens sp̄m̄erbitur has vel has indulgentias: ergo sequitur q̄ non dixerit nō merebit sed nec peccat.

Sciendū tñ cū hec fraternitas solū stat in cōicatōe bonoz opez. vt scz p̄ inuicēz orēm⁹ z saluemur. iuxta illud Jac. v. *Orēm⁹ p̄ inuicē vt saluemur.* Blosa. *Impossibile est multoz p̄ces nō exaudiri.* Jō oēs z inscripti z recepti ad rosariū licz nō orādo p̄uent p̄tūc indulgentijs datis. tñ p̄cipes erūt alioz bonoz opez frat̄z. secū inscriptoz. **N**ota etiā si nō poter̄ vacare ad dicenduz rosariū poter̄ alteri elemosynas dare z p̄ te orandum obligare. z mereber̄ indulgētias qz ita sonāt. **S**z dices. an ne iste orās p̄ alio merebit indulgētias dūmō p̄ alio orat. dicēte brō Grego. *Qui p̄ alijs orat. p̄ seip̄o laborat.* **D**ōm q̄ ampl⁹ nō merebit nisi elemosynā tpa lem sibi datā. iuxta br̄m Aug. sup̄ illo. *Receper̄ mercedē suā. Congruū in q̄t est vt q̄ p̄ palibz fuit. de tpalibz remuneret. nisi eēt elemosyna insufficiēs. tūc em̄ tantuz meref. ad q̄ntū se extēdit elemosyna.* Nisi seip̄m obligaret p̄ tātō hmōi orare zc. **S**z dices. dato q̄ q̄s p̄terit p̄ alio etiā hāc orōez dicere z p̄mereri sibi p̄ q̄ orat indulgētias poterit h̄ etiā p̄ defunctz q̄ p̄ se orare aut bñ face re nō p̄nt. **D**ōm q̄ sic. *Si q̄s p̄ defunctis daret elemosynā z obligaret dicentē hāc orōez p̄ defunctis merebit p̄ ip̄is indulgētias si fuerint i statu purgatois. qz sic indulgētie p̄ntes sonāt.* **S**z dices. dato q̄ ille p̄ q̄ hmōi elemosyne darent nō indigerēt h̄ essent iā in statu beatorū z orās solū ad illos intēderet q̄s illas indulgētias reciperet. **D**icendū. *Alie fideles aie in purgatorio existentes: qz sunt oīa mēbra vni⁹ corp̄is mystici. iō qd̄ vni sic*

Rosarij

alteri cōicaf. Ideo sic inscribi z recipi z ita dicere rosarij
um est salubre z opus valde bonū. Jō detrachere huic
modo inscriptionis z rosarij oꝛonis pessimū pctm̄ est:
z h̄ ostendēdo q̄duplici rōe. P̄rio p̄t euāgelij toti⁹ fi-
dei n̄re fundamēti ān̄thilatōem. Nā ch̄s mittēs ap̄los
p̄ vniuersuz ait. Eūtes i mundū vniuersum predicare
euāgelij oī ē ature. Qui crediderit. s. euāgelio z bap̄t-
isat⁹ fuerit salu⁹ erit. q̄ p̄o nō c̄diderit p̄denabit **Mat.**
ij. q. vlt. Dñs at rosari⁹ q̄ ad sbam est euāgelij ch̄i: q̄a
P̄z n̄r z Aue maria z Credo oia i euāgelio habentur
P̄z n̄r habet **Matth. vj. Luc. xj. z Mar. xj.** Aue ma-
ria **Luce. j.** Credo p̄ totū. qz oēs euāgeliste loquunt de
articulis fidei de bap̄tismo. In noīe p̄ris z filij z sp̄scti
z de ch̄i passione z resurrectōe. z aduētū ad iudiciū: quī
sunt articuli fidei. igit. Et sic pl⁹ peccat h̄mōi detracto-
res q̄ iudas q̄ nō falsificauit totū euāgelij seu articu-
los fidei: qz solū in ch̄istū nō credidit quē negauit z iu-
deis tradidit. Sc̄do p̄t totius trinitat̄s offensioē.
Nam illā dictionē Aue oēs tres p̄sone in diuinis effe-
cerunt. A pater. v filij. e sp̄sct⁹. z recte sane. Nam
sicut a est p̄ma l̄ra z fundmentū aliaz. Sic pat̄ fons et
origo diuinarū p̄sonarū. z sicut v in figuris sc̄at quinqz.
congrue filiū. i. ch̄m demonstrat: q̄ q̄nqz suis vulneribz
maioribz diuisus p̄ nob fuit. Et sicut e est tertia l̄ra hu-
ius. Sic sp̄sct⁹ est tertia p̄sona in diuinis. sunt tamē
oēs p̄sone eq̄les eq̄lis dignitat̄. deitat̄ z prioritatis et
hoc facit infinita z eterna p̄cessio diuinarum p̄sonarū.
Detractores q̄ hui⁹ totā trinitatē offendūt. vt p̄tz. Ju-
das p̄o peccauit in sp̄m: eo q̄ despando seip̄m suspēdit.
Tertio peccat detractores hui⁹: maxime p̄t sp̄sct⁹
singularē offensioē: qz faciūt ex inuidia fraterne dile-
ctionis z ex certa malicia q̄ sunt pctā in sp̄sctm̄. Sed

Sermones

notandū fm̄ s̄ba ch̄ri Matth. xij. Qui peccauerint in
p̄rem remittet. q̄ in filiū remittet. s̄ q̄ in sp̄m̄ sc̄m̄ neq̄ s̄
neq̄ i futuro: z marie qz h̄ op̄ puta rosarij marie sp̄i
sc̄o ascribit: qz eccl̄a dei p̄ eū regit z suo ope i s̄gine glo
sa corp̄ ch̄ri formabat: iō sibi maḡ ascribit fm̄ beatū
Tho. iij. pre. q. xxxij. ar. j. Q̄rto qz detractor hui⁹ pecca
uit i cōem oīm fidelīū saluatōem. Rō. qz p̄ ly aue abla
tū est ve tori⁹ mūdi. qz h̄ feat p̄ ly aue. vt de ea canim⁹.
Aue mar̄ stella. Sumēs illd̄ aue gabrielis ore funda
nos i pace mutās noⁿ eue zē. s̄ p̄ h̄ac orōez s̄gine glori
osam veneremur. s̄ detractores h̄⁹ marie peccāt. Sūt
em̄ s̄iles serpēti q̄ libilādo p̄mo decepit parentes z eos
de p̄adyso piccit. Sic tales dissuadēdo bo^m simplices
deciipiūt. S̄z attēde qd̄ sequit̄ ad serpentē dicitū. Ip̄a. s̄.
mulier br̄a s̄go conteret caput tuū. igit̄ tales detracto
res finalit̄ interficiēnt. Sūt z draco ingēs q̄ sua cauda
tertiā p̄tē stellaz de celo traxit Apoc. xij. S̄z reueta h̄i
angelo gabriele interficiēnt z vincēnt: q̄ fuit hui⁹ rosa
rij p̄nūciator dicēs ad s̄gine aue. Sūt z heli q̄ suspica
batur annā ebr̄ā. z sicut helcana q̄ derisit annā eo qz ei
videbat̄ sterit̄. j. Reg. S̄z heli z senēna p̄fusi qz āna cō
cepit z pepit sc̄issimū samuelē zē. S̄z dices. Non de
traho s̄ bñ audio alios desup̄ detrahētes. D̄m fm̄ be
atū Aug⁹. z habet. xj. q. iij. Nō solū q̄ detrahit s̄ etiā q̄
detractore audit z ei p̄sentit re⁹ est. Tales etiā peiores
s̄ illis q̄ subst̄itiā alioz rapiunt: qz illi ab extra. isti ab
intra bonā dilacerāt famā. patz. vj. qz p̄ma deteriorēs.
Et Alexand̄ ibidē. ca. Sūma. Sūma iniq̄tas est de
trahere fratri. oīs em̄ q̄ detrahit fratri homicida ē. Et
Aug. z assumit̄. xj. q. iij. Nemo peritoz. Nemo p̄tozū
aut prudentū putet q̄ min⁹ sit piculū s̄dis lingua men
tiendo detrahēre s̄ sanguinē fundendo. Tales s̄ san

Rosarij

guine chri. bte yginis z oim scotoꝝ de nouo effundunt z
iteꝝ occidit. iuxta illd ad Heb. vi. Rursum crucifigen
tes filiu hois. Sed reuera teipm occidis. qz chris z bta
ygo z scilicet mortui st: ia no moriunt. ad Ro. vi. z ad
Heb. x. z. j. Pe. iij. Videas g qntu peccas detrahens
huic rosario z suis recept: z inscriptis cultoribz. qz chris
ait. Qd vni ex mimis meis fecist: mihi fecist: Math.
xxv. Sz dices. Ego no detraho mo oradi neqz rosa
rio. Sz solu illa abusiōe qz debeāt inscribi z recipi tales
in cart: siue cedul: qz mihi adhuc videt qz sufficit hmōi
dicere sine iscriptōe. Ddm ex ore tuo te iudico siue neqz
imo te probō in hmōi hereticuz fore: qz tu p h detrahis
scē Romane ecclie que regit spūscō: z est caput omnū
eccliaz. di. xij. ca. j. z ca. sequenti. z in q. vi. Dudum em.
Sacrosancta ecclia sic statuit hanc fraternitatē: vt sup
dictū est: cuius factis tu detrahis: g hereticus es nisi te
emendaueris. Cum no ille q errat sed q erroꝝe contu
maciter defendit reus est. xxiij. q. iij. Qui in ecclia. Am
moneo vt no detrahas. Sed si gram no habes ora vt
habeas vt saluus fias. vt patet in tali exemplo. Con
tigit anno dñi. M. cccc. lxxiij. dū modo ego frater Ele
mēs predict: lector essem in Hamborch qz sepi^o ibidē
de rosario predicauī z xplm ad orandū quantū potui p
laude gloriose virginis instigauī fraternitatemqz ma
gnam ipsius rosarij ibidē originaliter institui. Quidaz
detractores ferre no valentes: sepeditis meis clam et
palā detrahebant. Inter quos erat quedā mulier que
credere non potuit indulgentias esse veras de rosario
bte yginis quas ibidē pnunciaueram z fraternitatem
atqz inscriptionez z receptionē hmōi credere veras esse
non potuit. Tandē deo annuente z bta ygine in infir
mitatē caput: incidit: ita qz nec die nec nocte qescere po
t

Carmen de Serto Rosaceo

Iter ðgineas pia plaudis ðgo cateruas
 Diceris ipsa polis nanq; plata nouenis
 Tartareisq; locis. Etenim regina corollis
 Teroseis redimire volens. vanescet in auras
 Cerbereos lapare sinus acherontica castra
 Ausq; visurus. vbi celiferis iter astris
 Aditura facis. Timor improby arguit oēs
 Tradere ferticolas ditis sub lege volentes
 Et quia spumiferi caput es pressura colubri
 Vix audet turbare falanx maledicta corone
 Quos nozit fratres rosee Non irruit hostis
 Ut pridē sœuit Nec iam sic corda subintrat
 Pura salutantum. sed statim sternitur agmen
 Te fugitās horci popul⁹ cum cordis opimi
 Contrectans roseis flores exponit agellis
 Docta tibi mulier numerās cētonas homero
 Dulcia depromit ⁊ dicat scripta. Lamenas
 Pierides blandas totis nunc virib; aptant
 Et iuvenile tibi decus est dās sepius odas
 Turba senum nuruūq; simul fert initia vota
 Fluctib; extracta compulsus nauita cymba
 Te vocitat flexis genib; querulosus eiq;
 Subueniēs assis. Luci dat⁹ abditus infans
 Implorans dū femina te rogitat grauidata
 Te subiturus a quas nem⁹ intratur⁹ opacū

Febribus ambustus voces cōpingit anhelas
Et rapido vocitata venis mox ethere labens
Jamque datura reis veniā de carceris antro
Nunc fractura seras iam depulsura tenebras
Que seruis largire probis Demosthenis ore
Depromi nequeūt lingua nā balbo habetur
Te rocitare velit utcunq. dragmata odas
Tellis em̄ cunctas matrona btā camenas
Te laudare student om̄es Et p̄strepit ordo
Seraphic⁹ Laudes tibi dicēs voce canoras
Contulerit roseas ⁊ qui modo sepe corollas
Has sciet acceptas post certi funeris horas
Quum iam prefixi veniet sibi terminus cui

HEB.

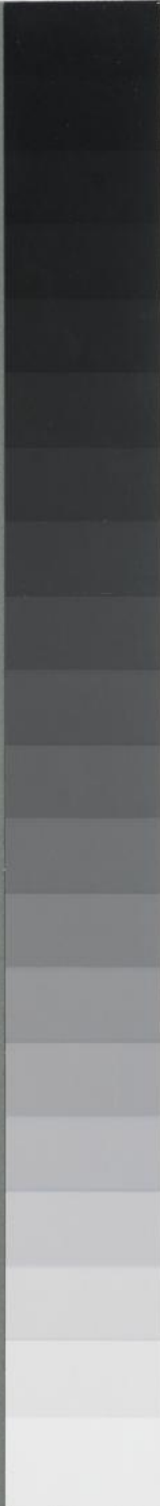
Impressum Colonie per Mar-
tinū de werdena: ꝑꝑe domū Cōsulas
tus in vico Burgensi (vel: die Bur-
gerstraes) cōmorantē. Anno domi-
ni M ccccc viij.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

TIFFEN® Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

- A 1 R
- 2 G
- 3 B
- 4 W
- 5 M
- 6 K
- 7 G
- 8 Y
- 9 C
- 10 M
- 11 B

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Inches	Centimetres	Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
1	2.54									
2	5.08									
3	7.62									
4	10.16									
5	12.70									
6	15.24									
7	17.78									
8	20.32									
9	22.86									
10	25.40									
11	27.94									
12	30.48									
13	33.02									
14	35.56									
15	38.10									
16	40.64									
17	43.18									
18	45.72									
19	48.26									

